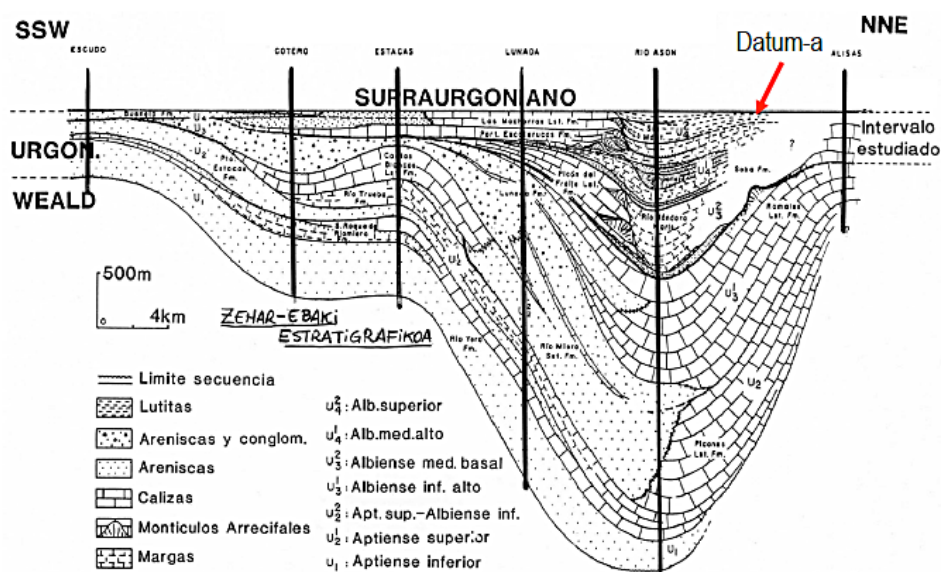

11.GAIA: Arro analisia.

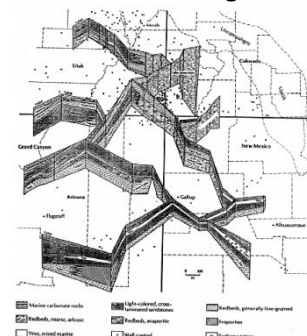
- Arro analisia, arro sedimentario baten azterketa multidisziplinarioa da (analisi “integratua” disziplina anitz aztertzen baitira aldi berean).
- Bere garrantzia, prozesuen erregistro sedimentarioan eta baliabide natural gehienen kokalekuan eragina dauka.
- Lur-zientzietako arlo desberdinen partehartzea: estratigrafia, sedimentologia, geofisika, tektonika, eta geokimika, nagusiki. (erregistro sedimentarioa osatuena da).

-Arro sedimentarioak:

- Arro sedimentarioak lurrazaleko eremu handiak (Km^2 asko) dira, depresioak egiten dituztenak eta etengabe hondorapena jasaten dutenak.
- Tamainaren arabera, handienak arro ozeanikoak dira, oso eremu zabalak direlako.
- Forma aldiz, gehienetan tektonikak (failak, tolesak etab.) kontrolatzen du.
- Betekina: sedimentu ugari pilatzen da depresioan denbora ugari, ondorioz betekina 15 bat kilometrotakoa izatera iritsi daiteke.
- Kontrolak:
  - Tektonika: sorrera, bilakaera eta bukaera kontrolatzen ditu.
  - Klima: idorra =(beroa, ebaporita osatu) edo hezea (=hotza, siliziklastikoak osatu).
  - itsas maila.
  - Izaki bizidunak.
- Metodoak: Arro betekinaren estratigrafía (arkitektura).
  - *Zehar ebakia, Datum-aren garairako egina dago, izan ere, datum-a horizontalean metatu da, sortu den garaian marraztu da.

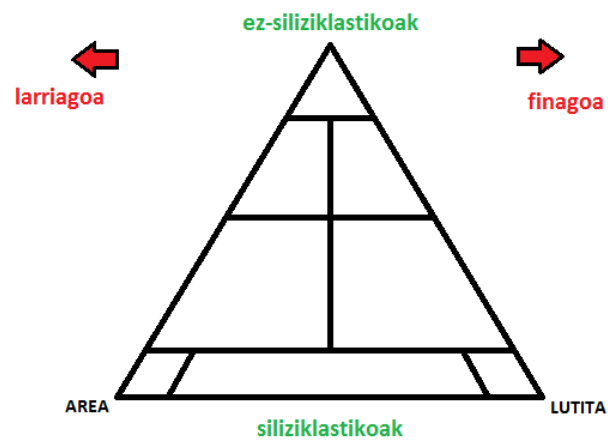
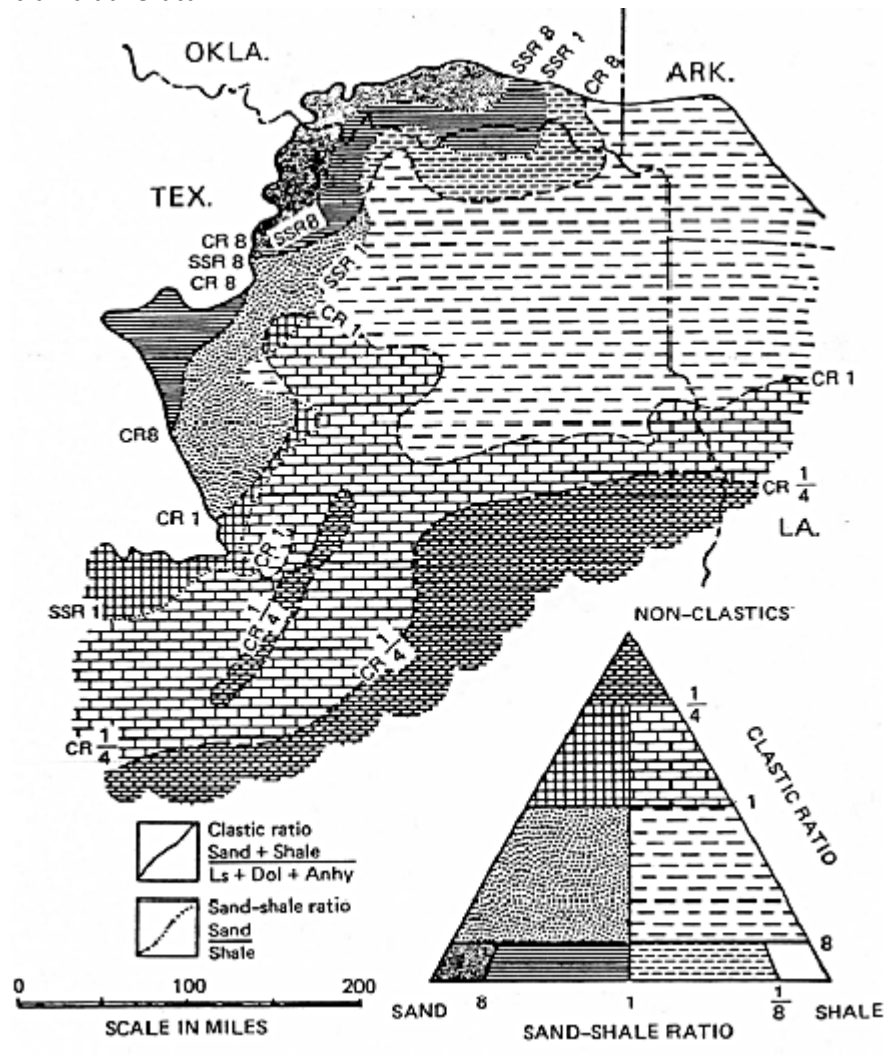
#Hiru dimentsioko zehar ebaki estratigrafikoa:

-Profil sismikoak: litología ezakigu baina gauzak interpreta ditzazkegu.

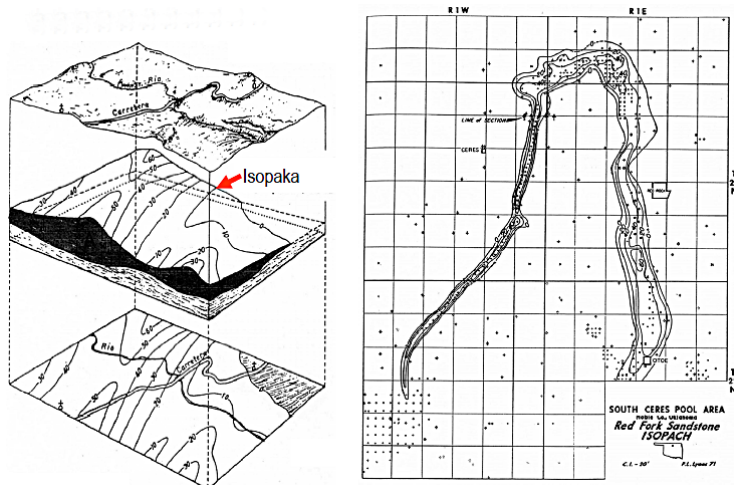
-Fazie mapak:

- metakin motak
- proportzioak kalkulatu
- trama aukeratu

-Isopaka mapa:

- ISO (berdina) + PAKA (lodiera) = lodiera bereko puntuak lotzen dituen marra.
- Sestrakurben antzekoak dira baina altuera adierazi beharrean lodiera azaltzen dute.
- Milaka datu, irudi baten sintetizaturik agertzen dira.
- Isopaka, beltztuta dagoen zatia da:

-Sedimentuen eratopena: nondik datozen eta.

-Sedimentuen barreiatzea: garraioa nolakoa izan den adierazten dute, esaterako paleokorronteak eta paleokorronte mapak (metodoak), hauek kontinentea non zegoen, arro hondoratuena non zegoen etab. jakiteko balio dute.

-Paleokorronte larrosa: paleokorronte baturak adierazten ditu.

gehiena Ipar Mendebalderantz

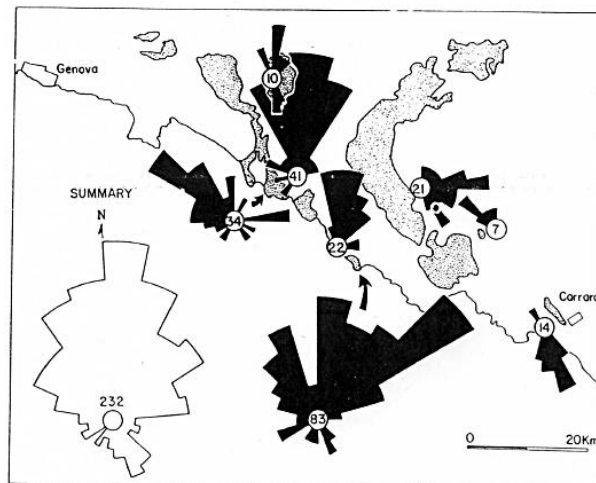

34 palokorronte neurtu dira

·denetara abaniko itxura hartzen dute (petaloak).

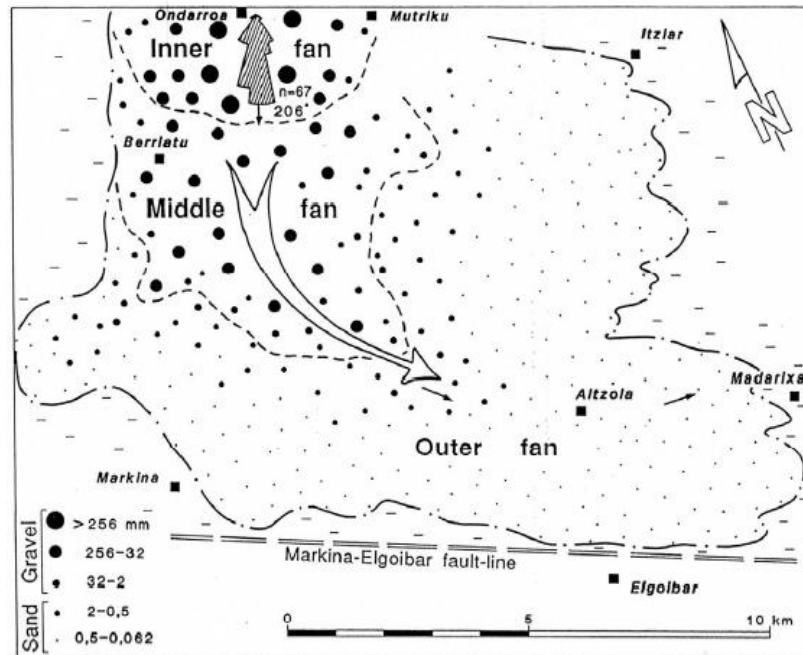
·ingurune sedimentarioari buruz informazioa eman dezake: kono alubiala, itsaspeko konoa, delta...

·zuriz... unitate osoaren laburpena, datu denak gainjarrita, PROPORTZIONALKI!

-Sedimentuen granulometria eta granulometria mapak:

Granuloen tamainak, banaketa bat ematen du (bataz besteko pikor tamainak neurtzen dira) zeina sedimentuen barreiatzeari informazioa ematen duen.

-Subsidentzia analisia

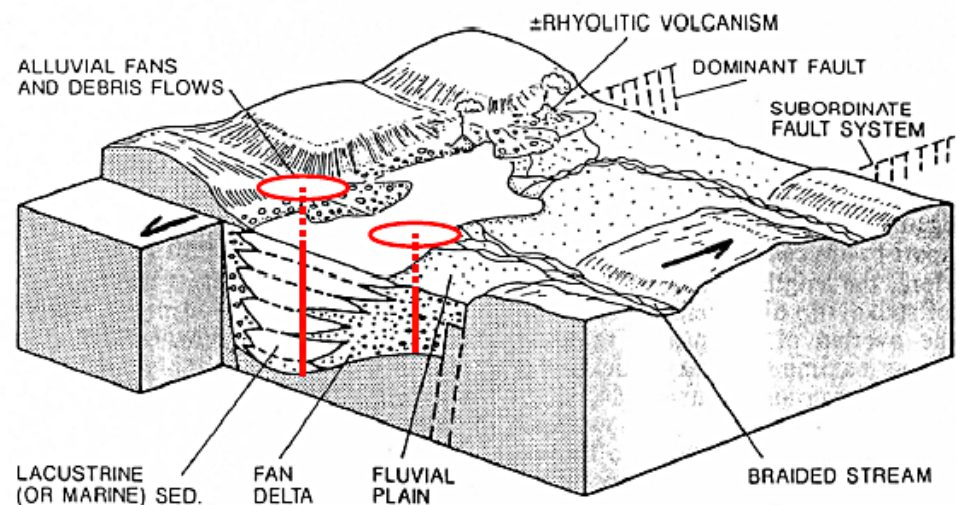
·Subsidentzia, arro baten zoruaren hondorapena da (arro sedimentario baten nahitanahiezko prozesu bat da, etengabekoa).

·Subsidentzia analisia: arro sedimentario baten subsidentziaren historia ezagutzeko teknika da.

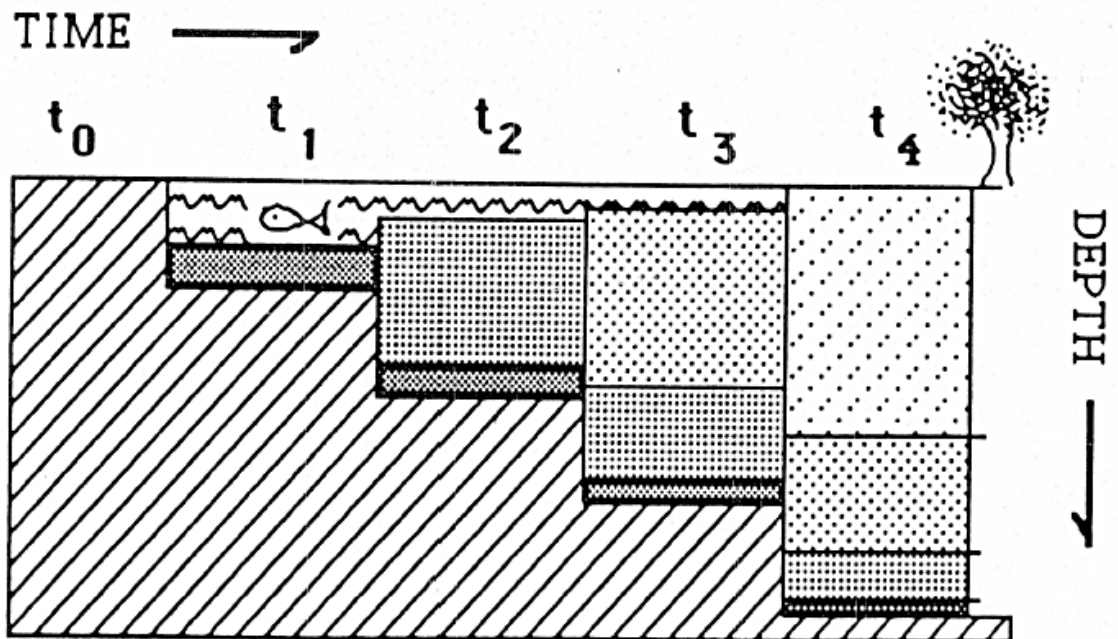
·Subsidentzia analisiaren bitartez kuantifikatzen da arro batek izan duen subsidentzia denboran zehar (1m-1000 urteko adibidez).

·Subsidentzia aldakorra da espazioan eta denboran, beraz, subsidentziaren kalkuluak puntu baterako (zutabe, zulaketa) egin ohi dira.

·Arroaren zorua (substratua): arroa aktibo izan baino lehen azpian zeuden arroka multzo zaharragoak aztertzeke.

·Subsidentzia analisisian kalkulatzeko substratuaren kokapena denboran zehar erreferentzia maila batekiko (egungo itsas maila).

t_0 : ez dago ezer, substratua soilik.

t_1 : substratua dago baina, arroa aktibo izaten hasi da. Subsidentzia neur daiteke.

t_2 : substratuaren maila jaitsi da (t_1 -eko metakina, t_2 -n ere dago), hala ere, trinkotze prozesua-ren ondorioz bolumena galdu du eta geruza mehetu da.

·porotsuagoa $\rightarrow$ trinkotuagoa.

·ez hain porotsua $\rightarrow$ ez da batere trinkotzen.

t_3 : aurreko gauza bera, nahiz eta lodiera are gehiago mehetu.

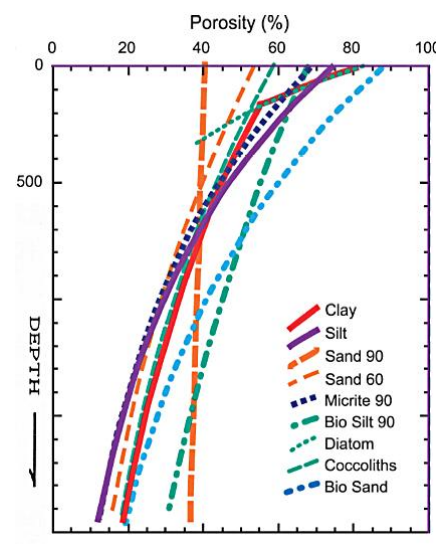
t_4 : arroaren betekina soilik kontuan hartzen dugu, daukaguna. Beste kasuetan itsas maila ere kontutan hartzen da.

#Beraz, garai bateko kokapena kalkulatzeko kontutan hartu behar dira:

- Berriagoak diren metakinen lodiera kentzea.
- Litologien trinkotzea kentzea (destrinkotu), hau da, jatorrizko lodiera eman behar ditugu (porositatea VS sakonera).
- Garai horretako metakinen itsas sakonera gehitzea, itsastarra baldin bada metakina.
- Garai horretako itsasmaila eustatikoa kontutan izatea eta itsasmaila gaur egunera egokitu.

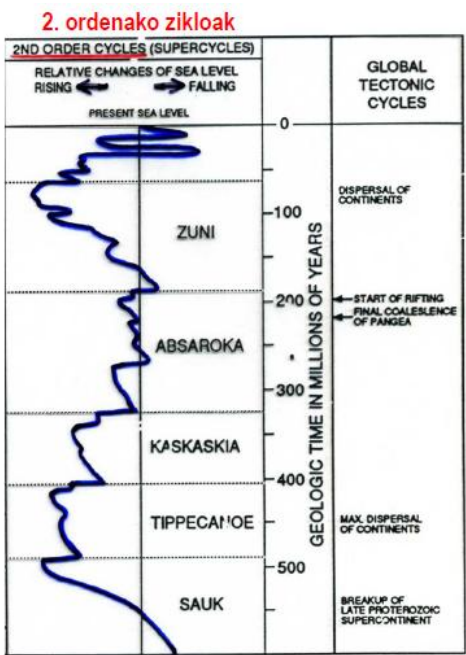

-Litologien trinkotzea kentzea (destrinkotzea):

-garai horretakometakinen itsas sakonera gehitzea.

-Garai horretako itsasmaila eustatikoak kontutan hartzea:

- Ariketa hauek garai desberdinetarako errepikatuta, denbora zeharreko **subsidentzia guztia** lortzen dugu.
- Subsidentzia guztiak bi eragileren batura da:
  - Sedimentu eta itsas uraren zama
  - Esfortzu tektonikoak.
- Bietatik guri interesatzen zaiguna arrazoi tektonikoengatik emandako subsidentzia da, hots, **subsidentzia tektonikoa**.
- Subsidentzia tektonikoa lortzeko, subsidentzia guztiari sedimentuen eta itsasoko uraren zama eragindakoa kendu behar zaio, eta hau *backstripping* metodoaren bitartez egiten da (programa informatikoak daude).
- Subsidentzia tektonikoaren kurba ikusirik, artoa eratu eta garatu duten prozesu tektonikoak interpretatu daizteke.

